

החלופה הציונית

נוטלים את היוזמה

יוסי מלול - התאחדות מגדלי בקר
רחל בורושק - התאחדות חקלאי ישראל

ההתאחדות החליטה ליזום ולהוביל מהלך של הסכמות בענף שמחד יוריזו את מחירי מוצרי החלב לצרכנים ומנגד ישמרו על ענף החלב בישראל וביצוע המטרות הלאומיות שלו - "החלופה הציונית". כן, ניתן להגיע להסכמות כאלה, מבלי לפגוע בענף המפואר ביותר בחקלאות הישראלית, וערכי הציונות של ביטחון המזון ויישוב הפריפריה

נשארנו עדיין עם פתיחת צו הייבוא בהיקף מכסות הייבוא וגובה המכסים. לאחר קרב הבלימה, הגיעה העת לנקוט יוזמה ולתת "תשובה ציונית הולמת" להצעות ההרס המוחלט של דוח קדמי. לא עוד תגובה על האיומים והסיכומים בדוח, אלא הצעה חיובית מפורטת שלנו שתיתן מענה לכל הפרקים בדוח - "החלופה הציונית"!

המטרה של החלופה הציונית - הורדת מחיר מוצרי חלב, בטווח הקצר והארוך, תוך שמירה על מערכת ייצור החלב הישראלי, וביצוע המטרות הלאומיות של הענף, במתכונת שגובשה לאחרונה בחוק החלב. **ההצעה שלנו בנויה מקשה אחת ומחייבת אימוץ כל חלקיה למען הרפתנים והצרכנים, כאחד.**

אש הממשלה מינה את "ועדת החלב", בעקבות הסערה הציבורית של "משבר הקוטג", שר התמ"ת התנדב לרכז את הוועדה ובראשה הוצב מנכ"ל המשרד, שרון קדמי. היא ישבה חמש ישיבות בשבועיים והולידה את "דוח קדמי" שהכה את כולנו בתדהמה - שלושה עמודים ששניים וחצי מהם עוסקים ברפת. סדרה של סעיפים שכל אחד בנפרד הוא מכה קשה וביחד הם "הספר הלבן" של ענף החלב. פעולה שיטתית בכל מרכיבי הענף, שתביא להרס מוחלט של מה שנבנה בישראל במשך דורות רבים:

ביטול התכנון בענף, פגיעה ביסודות מחיר החלב הגולמי לרפתנים (מחיר המטרה), שחיקת הכנסת החקלאים, ביטול מדורג של מכסות הייבוא לגבינות ולאבקות והורדת רמת המכס למינימום, ביטול ההסכמות בין המגזרים ועוד גזרות שמוטלות על הרפתנים ויפגעו גם בצרכני החלב. יצאנו למאבק קיומי רחב היקף כדי לבלום את ההרס, ואף הצלחנו לעכב את מה שהיה צריך להגיע להחלטת ממשלה. יישר כוח לכל מעגלי הענף שהוכיחו פעם נוספת את גדולתו ומיוחדותו של הענף הנפלא שלנו.

ענף החלב שלנו אינו זומה לענפי צריכה אחרים

- ומכאן שהוא מחייב למידה והתייחסות מסוג שונה מהמקובל.
- 1. מהווה מרכיב חשוב וחיוני בסל התזונה של כל חלקי האוכלוסייה - חלק מרכזי בביטחון המזון של אזרחי ישראל.
- 2. ייצור החלב הגולמי ברפת עתיר הון, ידע, ניסיון, וכרוך במחויבות רבת שנים. ומכאן חשיבות ליציבות גדולה ולתכנון לטווח ארוך.
- 3. הענף ממלא משימות לאומיות חיוניות ובעיקר חיזוק הפריפריה - ברמת הרפת וגם המחלבה. יש לזה משקל כלכלי וגם ערכי - ציוני!
- 4. לפיכך, הוא זוכה בכל העולם ליחס מועדף! עשרות מיליארדים מושקעים ברפתנים, בצורות שונות והכול כדי להבטיח את ביצוע המשימות המיוחדות שהם לוקחים עליהם, ובישראל על אחת כמה וכמה.

נקודת הפתיחה של ענף החלב הישראלי

- בתחום המקצועי - רפת החלב בין הטובות בעולם, במדדי הייצור, האיכות והיעילות.
- ענף החלב מספק את כל צורכי האוכלוסייה במגוון, באיכות, בבטיחות, בבריאות, ביציבות וגם במחירים סבירים - מדף חלב שמעורר את קנאתו של כל מבקר זר.
- ממלא משימות לאומיות חיוניות במגוון פעילויות. הדוגמה

נכדיו של אברמו מרגבה מפגינים מחאתם במחלבה הולנדית

אותנטיקה

מיזם הנעקבות הגנטית של בקטוכם

עוצרים את מגפת ה-BVDV

חברת בקטוכם נרתמת למאבק במגפת ה-BVDV ומציעה בדיקות לאיתור המחלה ברפתות הפעילות מבוצעת בשיתוף פעולה מלא עם אגודות הווטרינרים השונות

לצורך מבצע הביעור הארצי - מחירים מיוחדים לבדיקת BVDV בשילוב התג הגנטי!

לפרטים: טלפון: 08-9308308
שלוחה 346
גיא: 052-6215970
אביב: 052-6117311

AutenticA
Genetic System for Cattle Authentication

BACTOCHEM בקטוכם

חברי "אמבר" בהפגנת הרפתנים. צלם: ליאור קיסרי

המעודכנת ביותר היא עמידתם האיתנה של חברינו באזור הדרום ובעוטף עזה, שבשיא המאבק הם חטפו מנה כבדה של הפגזות מסוגים שונים. קיומה של רפת בכל יישוב מחייבת ריתוק עובדים למקום וגם מבצרת את יכולת העמידה של היישובים בסמוך לגבול.

דוח קדמי והצעת "מחליטים" שהוגשה לממשלה

1. יישומם, יכה את ענף החלב מכה אנושה ובלתי ניתנת לתיקון.
2. יביאו לעליית מחירי מוצרי החלב בשוק.
3. יפגעו ברפתנים ויעשירו את היבואנים ובעלי ההון.
4. יביאו לתנודתיות גדולה באספקה ובמחירים.
5. יגרמו למחסור בחלב בקיץ.

חובת ההוכחה, על כל מי שחושב אחרת! זה לא ניסוי במעבדה שבו אפשר לומר אח"כ - אופס...טעות

בנינו את הענף במשך מאה שנים - אסור להרוס אותו בשלושה חודשים!

המטרה של החלופה הציונית - הורדת מחיר מוצרי חלב, בטווח הקצר והארוך, תוך שמירה על מערכת ייצור החלב הישראלי, וביצוע המטרות הלאומיות של הענף, במתכונת שגובשה לאחרונה בחוק החלב

החלופה הציונית

ניתן להגיע להורדת מחירי מוצרי חלב בשיעור של עד 15%!

עקרונות קריטיים, שאין בלתם, בגיבוש הפתרון

1. חוק החלב - שמירה על החוק, מטרותיו ורוחו. התקנות שנלוות אליו ישקפו את מהותו.
2. מחיר המטרה - יחושב כבעבר, ככתוב בחוק, כולל העלויות והירידות שנובעות משינוי בסל התשומות.
3. יבוא - יישמר משקל הייבוא, בהתאם להסכמי הסחר של אבקת חלב, חמאה וגבינות לסוגיהן. הפסקת מתווה ירידת המכס על גבינות. העדפת הייצור המקומי על פני הייבוא.
4. הסכמות בין מגזרים - יישמרו ההסכמות בין המגזר השיתופי לבין המגזר המשפחתי.

שלט ההזדהות של מרכז מזון משואות יצחק בהפגנת הרפתנים

ג. עצירת יבוא חומרי גלם וגבינות - חיזוק היישובים בפריפריה!

הורדת מכסים והגברת התחרותיות

1. ככלל, תישאר המדיניות של מכסה ללא מכס או מכס מופחת - "שיווק חלב ומוצרי חלב בישראל יהיה מייצור מקומי בלבד, או מייבוא שהותר על פי סעיף קטן (ב) או לפי כל דין", בהתאם למחויבות המדינה בהסכמי הסחר.
2. יש לעצור את צו הייבוא במיצובו לסוף 2011 ללא תוספת מדרגות ההרחבה לשנים הבאות. 1,500 טון ללא מכס, 1,500 טון במכס מופחת - פוטנציאל הייבוא הוא כ-10% מסך הצריכה בישראל.
3. כמות זו גדולה מספיק, כדי לבחון את השפעתה בשנים הבאות, ללא שיתרחשו תהליכים בלתי הפיכים של סגירת קווי הייצור בישראל.
4. יש לבחון עם האוצר את המדרגה הראשונה, שכבר הופעלה, בטרם הגדלתה ל-3,000 טון בשנה הבאה, במהלך החציון הראשון 2012.
5. המדינה תעודד מחלבות לפתוח קווי ייצור של גבינות קשות להגברת תחרותיות לאורך זמן, גם רשתות השיווק יקצו להן שטחי מדף. המסר הכללי הוא שהתחרותיות לא תושג על ידי פתיחת הייבוא, אלא על ידי עידוד המחלבות האחרות - טרה, שטראוס ואחרות, לפתח קווי ייצור לגבינות קשות.

ד. יציבות בענף

- יש לפעול ליציבות ארוכת טווח בענף החלב, כדי לאפשר מהלכים עתירי הון וידע.
- התחייבות ממשלתית שכל סעיפי החוק וההסכמות החדשות, יישמרו במשך 15 שנים, לפחות.
- חוק החלב יישמר בקפדנות כולל התקנות שייכתבו ברוח.

ה. מחלבות ורשתות שיווק - פיקוח ומעקב לוודא שרשור הוזלת המחיר לצרכנים

- פיקוח על שרשרת הערך, חיוני להבטחת מחירים הוגנים לצרכנים (כולל חלופה של פיקוח מוצרים זמני).
- קביעת סף רווחיות למחלבות ולרשתות בתחום החלב - סעיף ז' לחוק הפיקוח. יצירת מנגנון מהיר שיתחום את מרווחי המחלבות והקמעונאים.

א. חיזוק הרפת הקטנה - ביצור הציונות בפריפריה

האצת היעילות ברפת החלב

באופן טבעי, רפת קטנה יותר היא גם פחות יעילה ולכן אחת הדרכים להגברת יעילות הרפת היא הקטנת השוונות בגודל העדר בתוך המגזרים. הנחת העבודה, שהקטנת השוונות תייצר מחיר מטרה עם ריכוז סביב הממוצע ותוריד את עלויות הייצור הממוצעות. ובכך תוריד את מחיר החלב על פני זמן.

לפיכך, בחמש השנים הקרובות, יתבצע פרויקט של העדפת הרפת הקטנה וחיזוקה, בחזית רחבה, תוך הקצאת האמצעים המגוונים הנחוצים להצלחה:

1. לפחות מחצית, מכל תוספת המכסות בענף וגם מכסות המכרזה, יוקצו לטובת הרפתות הקטנות היחידות, בהדרגה, על פי יכולת הקליטה והביצוע שלהן:

מכסת היעד: רפת משפחתית - בהדרגה עד 800,000 ל'

רפת שיתופית - עד 3.5 מיליון.

תינתן עדיפות ליישובי שדרות ועוטף עזה, על פי החלטת ממשלה 2664 מינואר 2011.

2. יועמדו לרשות הפרויקט המשאבים הנחוצים - משאבי מימון ומשאבים מקצועיים.

א. תיקבע רפורמה ב' עם סיוע ממשלתי לחיזוק הרפת הקטנה - השקעות (מבנים, מכון חליבה וצידוד), קניית פרות.

ב. מוסדות הענף - יכינו תכנית הכשרה מפורטת וחניכה של צוותי הרפת הקטנה.

3. דור המשך - משרד החקלאות ומוסדות הענף יגבשו תוכנית מפורטת לטיפול דור המשך ברפת הישראלית.

הנחת העבודה, שהקטנת השוונות תייצר מחיר מטרה עם ריכוז סביב הממוצע ותוריד את עלויות הייצור הממוצעות. ובכך תוריד את מחיר החלב על פני זמן

ב. מחיר מטרה מפוקח

הוזלת מידית של מחיר החלב הגולמי

1. מחיר המטרה לחלב גולמי - יישאר מחושב ומפוקח, כמוסכם בחוק החלב. המחיר מושפע, בעיקר מתנודות של עלויות הזנת הבקר - הוזלה וייקור.
2. תרומת החקלאים להוזלת המחיר, תבוא באמצעות קידום ניכוי הפריון לתקופה קצרה שעליה יוסכם. הוא יופסק באם אחד הצדדים יחדל מלקיים את חלקו בהוזלה.
3. המהלך יתבצע במקביל למהלך דומה ומועצם יותר, מיתר השותפים לשרשרת הערך - המחלבות, הרשתות והממשלה..
4. מאגר ה"תרומות" ישמש להוזלת מידית של מחירי מוצרי חלב לא מפוקחים.
5. מאגר זה יכלול גם הוזלה של מחיר המטרה בגין ירידה במחירי התשומות, לאחרונה.
6. ביחס הולם של חקלאים: מחלבות, קמעונאים וממשלה, ניתן להגיע להוזלה של 10%-15% במרבית המוצרים.

סיכום - הוזלת מחירי החלב לצרכנים, כבר מחר!

חקלאים	(1) בהסכמה ובהקדמה, תחליף ניכוי פריזון. (2) תמיכה מקבילה להגדלת הרפת הקטנה.
מחלבות	בהסכמה על גובה התרומה ורשימת המוצרים המוזלים.
קמעונאים	בהסכמה, או על ידי פרסום מחירים מומלצים.

- רפתני ישראל מוכנים לתרום את חלקם, בדיון מקצועי ענייני, שמטרתו הורדה מידית של מחירי החלב לצרכנים וגם לטווח הארוך:
  - בטווח הקצר על ידי הורדת ההכנסה, ממוקדת למטרת הוזלת מחירים לצרכן.
  - לטווח הארוך על ידי התייעלות שתחליף את הצורך בכלים שעלולים להרוס את הענף.
- עמידה על עקרונות בסיסיים, כמו שמירה על חוק החלב והיקפי הייבוא, חיונית לשמירה על מטרות החוק, כפי שהוגדרו על ידי הממשלה והמחוקק.
- "החלופה הציונית" של התאחדות מגדלי בקר נותנת תשובות ראויות למטרות שהועלו בהצעת המחליטים לממשלה (דוח קדמי). ואף מעצימה את המטרות הלאומיות-ציוניות של הענף.

בשבועות הקרובים נעסוק הרבה בגיבוש מתווה הסכמות להורדת מחירי מוצרי החלב והכול יבוא בחוברת הבאה.

ועד אז שתהיה לנו שנה טובה ומועדים לשמחה! ■

1. ממשלה - הורדת מע"מ

- גם הממשלה צריכה להיות שותפה להורדת מחיר החלב לצרכנים.
- מוצע שהממשלה תוריד את המע"מ על מוצרי חלב לרמה של 0-8%, כמקובל באיחוד האירופאי. כל הורדה של 1% בשיעור המע"מ תתרום להוזלה של כ-40 מיליון ₪.
- תקצה מימון להגדלת רפתות קטנות בתכנית ענפית מסודרת.

2. הוזלת מחירי החלב לצרכנים - הטווח המידי

אומדן ערך מוצרי חלב לצרכן	7.3 מיליארד שקל
מזה: אומדן ערך מוצרים שאינם בפיקוח ומיועדים להוזלה	4.0 מיליארד שקל
איגום נדרש ל- 10% הוזלה	400 מיליון שקל
איגום נדרש ל- 15% הוזלה	600 מיליון שקל

האיגום הצפוי במרכיבי שרשרת הערך של מוצרי החלב במיליוני שקלים

שיעור הוזלה הצפוי	15%	10%
קמעונאים	240	160
מחלבות	240	160
חקלאים	80	80
ממשלה	40	?
סה"כ	600	400

**קייטרינג משודרג
אמבר חנכה מרכז מזון חדשני בנגב**

שרשרת יצור המזון הינה הדרך היחידה שלנו לשרוד ולצמוח. עבורנו, זוהי הציונות האמיתית. באירוע השתתפה גם סיגל מורן, ראש המועצה האזורית בני שמעון, שאמרה כי היא גאה להוביל את "אסם התבואה" של מדינת ישראל ולפתח בו גם תעשייה. ישראל דגאיי, מנכ"ל אמבר, הודה בדבריו למועצה האזורית על שיתוף הפעולה הטוב עם אמבר. הנוכחים קיבלו הסבר מפורט והדגמה של תהליך הייצור מאיזודור קפיטולניק, מנהל מרכז המזון. ■

באירוע רב משתתפים חנכה חברת "מרכזי מזון אמבר" (חברת בת של "אמבר"), מרכז מזון חדש וחדשני בצומת דבירה בנגב, צמוד למכון התערוכות אמבר דרום. מרכז המזון, אמר אלי מידן מנכ"ל חברת מרכזי מזון אמבר, נקרא בפינו "מרכז מזון מתועש". ייחודו הוא בעיקר במינון המדויק של החומרים, בדומה למכון תערוכות, וכן בערבול המדויק והאחיד, ובמשלוח התוצרת הגמורה. כל זאת באמצעות תוכנת מחשב שפותחה במיוחד ע"י חברת "ארדן", ומערכת מערבלים ומסועים משוכללת. לדברי מידן, שיתוף הפעולה של החברה עם חברת TATOMA הספרדית, החל לפני 10 שנים כאשר אמבר רכשה מהספרדים משאיות לחלוקת בליל, שהיו גם הן חידוש בנוף הישראלי. אלי ברך את מנכ"ל TATOMA ומנהל השיווק שנכחו באירוע. ספקים, קולגות ורפתנים רבים מרמת הגולן ועד לקיבוצי הערבה הגיעו לאירוע הישר מצמתים מרכזיים ברחבי הארץ, שם הפגינו במחאה על כוונת הממשלה לאשר יבוא חלב. זהו יום קשה לענף הרפת, אמר איציק בדר, י"ר גרנות ואמבר, בדבריו באירוע. אני מקווה, הוא הוסיף, שחנכת מרכז המזון הינה נדבך נוסף בדרך לשמירה על החקלאות בישראל ועל אופייה של הארץ הזו. אנחנו מבינים, הוא הוסיף, שרק שותפות של החקלאים לכל אורך